

Kvinnuhúsfelagið væl vitjað

Sjálvt um vit í Føroyum ikki hava nokur hagtøl, sum kunnu vísa okkum á, hvussu nógvur kvinnur liða undir harðskapi í hjúnabandinum, víta vit øll at hetta eisini hendir heima hjá okkum.

Flest øll lond úttan um okkum hava sokallað «krisecenter», ella hús, har kvinnur, ið liða undir harðskapi í hjúnabandinum, kunnu leita sær til at fá hjálpa.

Her í Føroyum hava vit ean ikki nakað tilíkt hús, ella stað, har kvinnur

kunnu fáa hjálpa. Men nú sær út til at nakað fer at henda á hesum øki. Nakað síðan bleiv eitt Kvinnuhúsfelag sett á stovn. Hetta felag hevur til endamáls at hjálpa kvinnum í neyð. Men fyrri at hjálpa, má felagið fyrst hava eitt hús og harvið eisini pening at reka húsin við. Nevndin í felagnum arbeiðir í løtuni við hesum máli.

Hvørt hóskevöld er opið hús í Mestustovu, har limir í felagnum kunnu koma inn á gólvið og tosa

um hvat gerast kann, fyrri at fáa pening til vege, og hvat kann gerast aðrenn húsið er komið. Vilgerð Modi, forkvinna í felagnum, sigur, at væl verður vitjað, og fleiri hugskot eru komin fram um hvussu peningur skal fást. Hon sigur, at felagið nú hevur um 170 limir, so stórir er áhugin.

A stovnandi aðalfundi varð eisini vald ein nevnd itil kvinnuhúsgrunn, sum hevur til endamáls at fáa figging til húsið og at reka tað. Gamla landsstyrið

hevði sett 200.000,- kr. av til kvinnuhúsið, men á nýggja uppskotinum til figgarlóg er henda upphædd niðurskorin til 100.000,- kr. Vit finga tíverri ikki fatur á Turid D. Henze, forkvinna í Grunninum, aðrenn Bergmál fer til prentingar.

At eitt tilíkt felag nú er sett á stovn, er eitt stórt framstig her á landi, og vilja vit í SU ynskja felagnum goða eyndu.

elin

Konufólk/mannfólk mannfólk/konufólk

Tá ið ein sum konufólk millum menn ber javnstøðuspurningar upp á mál, so er vanlig aftursvarið: «Hvat feilar tær, hevur tað tað ikki gott? Skulu konufólkini nú yvirtaka alt?», ella «Ja, eg kundi hugsað mær at sæð ein flokk av konufólkum grava veitir». Í úrvalinum av lýsingum, sum arbeiðsgevarar javnan hava í bløðunum, sæst, at hesi hugsa á sama hátt. Tað er tyðuligt, at arbeiðsgevarar enn ynskja at halda fast um traditionella

mynstrið í arbeiðsbytnum.

Tá ið eitt starv verður sett, verður sjálvsagt mett um tey, sum hava søkt starvið, eru egnað til tað arbeiði, tey skulu útvinna. Hetta bæði tá ið hugsað verður um fakligan dugnaskap, ið ikki er kropsliga krevjandi, og tá ið stórv, sum eru kropsliga krevjandi, skulu setast.

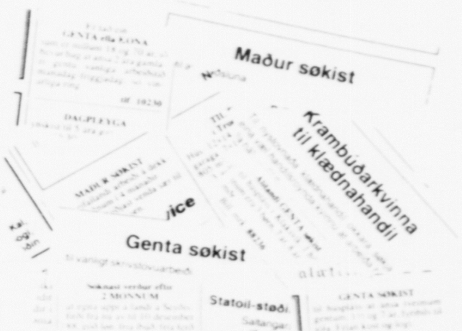
Ikki bert tann, sum skal seta starvið, men eisini viðkomandi, ið sókir, hevur hetta í huga. Ein persónur, sum t.d. ikki megnar eitt kropsligt krevjandi starv, fer tí neyvan at søkja tað. Hetta er galdandi fyrri bæði menn og kvinnur, og bæði traditionel mannlígg og kvinnulígg stórv. Sjálvsagt av tí einföldu orsök, at tað er ógjørligt at røkja eitt starv, ein ikki megnar.

Vanliga meiningin tykist vera, at kvinnur ikki orka at arbeiða líka so «hart» sum «sterkir menn». Hvi so óttast fyrri at søkja eftir m.k? Og fyrri at rætt skal vera rætt,

hvor forðing skuldi verið fyrri at søkt eftir m.k til at ansa kioskum, børnum osfr., tá ið einasti av náttúruni givni munurin á monnum og kvinnum er tann kropsliga styrkin?

Nei, tað tykist vera uppá tíðina, at «vit» halda uppat við at neyðhalda um gamlar traditionir, sum botna í forðum frá tíðini aðrenn kvinnan kom út á arbeiðsmarknaðin.

Arbejdstakari

Mamy og Sigrid:

Á javnstøðuskeiði í Helsinki

— Javnaðarungdómur úr øllum Norðurlondum var í vikuskiftinum 3.—4. desember savnaður í Helsinki í Finlandi, fyrri at umrøða javnstøðuspurningin á FNSU-skeiði. (FNSU er Foreningen Nordens Socialdemokratisk Ungdom)

Kynskvoting er ikki í øllum Norðurlondum

Kynskvoting var eitt av teimum fyrstu krøvunum, javnstøðustrið hevði við sær. Men hóast tað, verður kynskvoting enn ikki nýtt í øllum Norðurlondum. Tað er stórv munur á

hvussu langt hesi ymisku londini eru komin í arbeiðinum fyrri javnstøðu. Skeiðluttakararnir søu kynskvoting sum eitt av teimum tydingarmiklastu amboðunum fyrri at røkja veruligari javnstøðu.

Kvinnur skulu hava sama møguleika sum menn

Serstakliga í politikki er stóða kvinnunnar vónalig. Sjálvt um fleiri kvinnur eru virknar í politiska arbeiðinum enn áður, eru tað enn bert fáar kvinnur, sum eru við «i toppinum»,

samanboreið við mannfólk. Tað má gerast eitt stórt arbeiði fyrri at geva kvinnum møguleika til «toppositionirnar» á jøvnum fœti við menn. Hetta skal grundgevast við tí, at fleiri kvinnur atkveða fyrri javnaðarflokkum enn menn.

Javnstøðan skal ikki revsa mannfólkið

Í javnstøðuarbeiðinum er tað av stórv tydingi, at

vit geva mannfólkum gætur. Ikki bert sum «undirtrykkjara», men eisini sum «undirtryktir». Javnstøðustrið má ikki geva úrslit í tí, at maðurin gerst undirtryktur, sum m.a. merkir, at kvinnur ikki mugu forseta heim og børn.

Mugu byrja javnstøðuna við okkum sjálvum

Javnstøðuarbeiðið byrjar við okkum sjálvum. Tað

er av tydingi, at vit eru tey fyrstu til at broyta javnstøðuna. Hetta kann gerast soleiðis, at vit fyrst finna fram til, hvat vit á astøði kunnu semjast um.

Annars skal sigast um turin, at hann var sera væl eydnaður og at vit finga heilt væl burtur úr.

Við javnaðarheilsan

Sigrid Andreasen
og Mamy D. Sørensen
ur «Leiðini»

Til býráðslimirnar í Havn

Eitt stutt og greitt lesarabráv í bløðunum upp undir bý- og bygðaráðsvalini í heyst fekk nærum øll val-evni á listunum í Havn at svara.

Spurningurin í hesum brævi var: Siggja tit tað sum nakað stórt vandamál, at sje ára gomul børn ganga einsamøll heima ella reika runt í bynum, tí tey ongastaðni hava at fara, undan og eftir skúlatíð?

Øll, ið svaraðu hesum spurningi, voru á einum máli. Jú, tey «sáu» tað sum eitt vandamál. Ymiskt var, hvussu tey vildu loysa henda trupulleika, men øll vildu loysa hann — og tað skjótt.

Nú, nærum 3 mánaðar eftir býráðsvalið, er hesin spurningur gloymdur. Eingin tosar um hetta meira. So eg loyvi mær at spyrja býráðslimirnar í Havn: Hvat meintu tit við

hetta? Var tað bert valagn? Og hava tit als ongar ætlanir um at loysa henda trupulleika?

einligur forsyrgjari